Manteniment d’instal·lacions de reg per aspersió en cobertura total durant els mesos d’hivern. Preparació per possibles gelades

nov. 24, 2026 | Bones pràctiques Reg

A conseqüència del canvi climàtic, estem observant fenòmens meteorològics cada vegada més extrems, molts dels quals ja experimentem en primera persona. Les gelades no en són una excepció.

Quan l’aigua es congela, augmenta el seu volum entre un 9% i un 10% respecte al seu estat líquid. Aquest increment pot provocar deformacions, fissures i fins i tot ruptures en aquells elements de la instal·lació que no s’hagin buidat prèviament.

El manteniment de les instal·lacions de reg durant els mesos d’hivern és tan important com les tasques de revisió i posada a punt que es realitzen durant la campanya de reg. Una correcta conservació de la xarxa permet garantir-ne el bon funcionament i allargar-ne la vida útil.

Cada instal·lació requereix un pla de manteniment específic, ja que nombrosos factors poden afectar-ne el rendiment: el disseny de la xarxa, les característiques dels components, el maneig del reg, la qualitat de l’aigua o les condicions climàtiques, entre d’altres. Un bon pla de manteniment ha de tenir en compte a més de les operacions correctives, que son les que

es realitzen quan hi ha alguna averia, les preventives, que son les destinades a evitar un mal funcionament.

Tal com s'ha esmentat anteriorment, durant els períodes en què la instal·lació no està en funcionament és recomanable buidar completament la xarxa de reg per dues raons principals: prevenir els danys ocasionats per les gelades i evitar la sedimentació o incrustació de substàncies transportades o dissoltes en l'aigua quan aquesta roman estancada.

A continuació, es presenta un resum pràctic de les principals tasques de manteniment preventiu que cal realitzar en finalitzar la campanya de reg.

Manteniment del capçal:

En primer lloc cal comprovar que l'hidrant de subministrament està tancat per part de la nostra Comunitat de Regants. El següent pas seria el tancament de la vàlvula de la nostra entrada principal. Tot seguit, es recomana.

- Obrir les vàlvules de bola i deixar-les en posició semi-oberta
- Buidar, desmuntar i netejar tots els filtres del capçal
- Obrir la vàlvula hidràulica, desconnectar els microtubs i buidar-los completament
- Obrir els solenoides, desmuntar-ne els filtres i netejar-los.
- Tornar a muntar els filtres buits i nets
- Desconnectar la bateria del programador i protegir-la de possibles gelades.

Manteniment dels sectors de reg:

- Cal obrir totes les vàlvules de cada sector de reg
- Desaiguar tots els sectors de reg obrint els finals
- Sobretot, abans d'obrir els finals, cal comprovar que els aspersors no estan obturats.

Manòmetres:

Els manòmetres són elements especialment sensibles a les gelades i es poden deteriorar amb facilitat. Per aquest motiu, es recomana:

- Desmuntar-los durant el període d'inactivitat.
- En cas que no sigui possible retirar-los, protegir-los adequadament de les baixes temperatures.

Per garantir que tota la xarxa de distribució quedi completament neta i lliure de sediments, és

recomanable realitzar una neteja amb aigua a pressió després del buidatge de les canonades. Aquesta operació ajuda a eliminar les partícules acumulades i contribueix a mantenir les prestacions hidràuliques de la instal·lació de cara a la propera campanya de reg.

AUTORS

MARTA MALDONADO
EA Tàrrega – Oficina del Regant

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

IRTA

Rural Cat